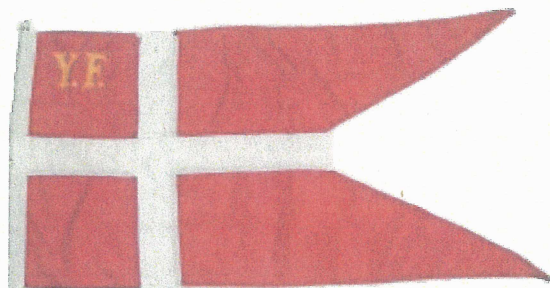

LYSTBÅDE OG FLAGNING

Oprettet: Lørdag, 29 december 2012 13:41 |

Yachtflag

Yachtflaget er det danske orlogsflag med bogstaverne YF i guld i den øverste kvadrant. Farven er dybrød med hvidt kors. Flaget kan benyttes på alle dæks- og halvdæksbåde, der ejes af danske statsborgere.

Flag- og standerføring

Rundt omkring fra nettet og fra gamle annaler og dagsaktuelle reglementer har vi fundet disse flagregler:

Efter forholdene kan danske statsborgere føre følgende nationalitetsflag på deres lystfartøjer:

Nationalflaget Yachtflaget Særlige Yachtflag
Flagetikette, flagføring Flagets størrelse
Flagning i havn, til ankers eller bugsering
Flagning under sejl Flagning under motor eller
roning

Flagtid Hilsen til søs og til ankers
Høflighedsflag Standeretikette Hvor og
hvornår sættes standeren Ejerflag
Flagning over top(pene) - Festlig flagning

Nationalflaget, som også benævnes stutflaget, koffardiflaget eller handelsflaget. Flagets udseende er givet i en forordning fra 1798: Flaget er rødt med hvidt kors uden split; dets proportioner er angivet på tegningen herover. Dette flag kan føres af alle danske lystfartøjer uden særlig tilladelse.

Yachtflaget er det danske orlogsflag med bogstaverne YF i guld idet øverste kvadrat. Farven er dybrød med hvidt kors. Dette yachtflag kan ifølge statsministeriets bekendtgørelse af 11 oktober 1957 om benyttelse af yachtflag føres på sådanne, herboende danske tilhørende dæksbåde (halvdæksbåde), som udelukkende er bestemt til lystfart. Tilladelsen til benyttelse af Yachtflaget bortfalder, hvis fartøjet måtte blive anvendt til fragtfart, passagerfart eller nogen anden art af erhvervsforetagende. Yachtflaget må ifølge justitsministeriet (1979) ikke benyttes på land.

Særlige Yachtflag. Forskellige kongelige resolutioner fra 1873 - 1899 giver visse sejl- og roklubber tilladelse til at at føre særlige kendetegn i flagets øverste kvadrat. Marineministeriets bekendtgørelse af 3.3.1873 om dansk Forening for lystsejlsads (senere K.D.Y.)'s yachtflag lyder således:

"I anledning af foreningens Andragende i Skrivelse af 5te f.M. har Ministeriet nedlagt en allerunderdanigst Forestilling, og skal man derefter i Henhold til den Ministeriet ved allerhøjeste Resolution af 28de f. M. dertil meddelte Bemyndigelse tillade, at de Fartøjer i Dansk Forening for Lystsejlsads, der have erhvervet eller maatte erhverve Tilladelse til at føre det ved allerhøjeste Resolution af 15de Avgust 1865 fastsatte Yachtflag maa som særlig Kjendemerke i dette flag føre 3 Stjerner i Guld anbragt på en passende Maade."

Den "allerhøjeste Resolution af 15de Avgust 1865" siger:

"Tilladelse til at føre Lystfartøjs-Flaget, der bestaar i det danske Orlogsflag med Bogstaverne YF i Guld i den øverste Firkant nærmest Stangen, gives paa Andragende derom af Marineministeriet, dog kun for Dæksfartøjer. Andragendet, der forsynes med Stempel til taxt 65 Øre, maa være bilagt med det paagældende Fartøjs Maalebrev eller Nationalitets og Registrerings Certifikat. Yachtflaget medfører ingensomhelst Begundstigelser for Skibet med hensyn til Havne- og Skibsafgifter. Tilladelsen til at føre Yachtflaget, der kun gjælder, til Fartøjet skifter Ejer, og som skal findes ombord og forevises paa vedkommende Autoriteters Forlangende, er fortabt naar Fartøjet ikke udelukkende benyttes til Lystsejlad."

I 1957 bortfaldt pligten til at søge tilladelse til at føre Yachtflag.

Flagetikette, flagføring. Nationalflag eller yachtflag føres efter samme regler. Flaget er landets og klubbens symbol og skal derfor altid behandles på en værdig og pietetsfuld måde. Når flaget hejses, bør det sættes tæt ved flagknop eller blok. Når det hejses, kippes eller nedhales må det ikke røre vandet eller dækket. Flaget bør altid være helt og rent.

Flagets størrelse. Flagets størrelse er afhængig af fartøjets størrelse, rigning, dets hastighed, vindstyrken i hårdt vejr (stormflag) samt flagspillets længde agter. Det rigtige størrelsesforhold er derfor umuligt at angive, men med hensyn til flagspillets længde agter (hækflag) anbefales det, at spillet er af en sådan længde, at flaget synligt kan bevæges op og ned til brug ved kipning eller sørgeflagning. En gammel tommelfingerregel siger at hækflaget bør have en sådan størrelse, at det lige holdes klart af vandet.

Flagning i havn, til ankers eller under bugsering. Flaget føres fra et flagspil agter.

Flagning under sejl. Flaget kan altid føres fra et flagspil agter, men nedennævnte flagføring er smukkere og mere korrekt:

Enmastet fartøj med bermudarig: Fra agterkant af storsejlets flynder. Yawl eller ketch: Fra mesantoppen. Gerne på flagpind. Gaffel eller luggerrig: Fra nokken på gaffelen. Sprydstragsrig: Fra nokken af agterste sprydstage. Under kapsejladens føres der normalt ikke nationalflag, men det er god skik at sætte flaget, når målstregen passerer (som tak for sejladens) eller når kapsejladens brydes. Når flaget under sejl skal føres fra nokken eller fra agterkant af flynder, sættes sejlet først. Dernæst hejses flaget, hvorefter hækflaget bjærges. Ved ankomst til havn følges samme procedure i omvendt orden.

Flagning under motor eller roning. Flaget kan altid føres fra et flagspil agter; flermastede fartøjer kan også flage fra masantoppen eller fra gaffelens yderste nok.

Flagtid. I havn og til ankers hejses flaget ved solopgang, dog tidligst kl. 08.00 Inden for flagtid i øvrigt, når medlemmet går om bord. Flaget nedhales hele året ved solnedgang. Forlader medlemmet fartøjet inden solnedgang, nedhales flaget når han går fra borde. Til ankers eller under henliggen i havn i nærheden af en flådestation eller et orlogsfartøj bør man koordinere sine flagmanøvrer med disse. Deltager man i en eskadresejlad, bør flaghejsning og nedhaling foretages samtidig og helst under afgivelse af et signal i form af et skud eller fløjtesignal fra esadrederen (bådsmandspipe, trillefløjte). Hejses eller nedhales flaget til hornsignal blæses honnørmarchen. Til søs kan flaget føres døgnet rundt, men det bør føres, når man anløber eller afgår fra fremmed havn eller sejler i udenlandsk farvand. Ved ankomst til havn eller red uden for flagtid nedhales flaget omgående. Det er god tradition at begynde at hejse agterfra, hvis der skal føres flere flag /fx. høflighedsflag). Ved nedhaling starter man for og slutter med hækflaget. I udlandet følges lokal flagtid. Man "stryger" kun flaget, når man overgiver sig.

Hilsen til søs og til ankers. Hilsen mellem fartøjer, der mødes på søen, ved kipning med flaget (det nedhales langsomt til ca. halv og op igen en gang). Det hilsende fartøj holder flaget kippet indtil det skib der hilses på, også kipper. Så snart det skib der hilses på, begynder at hejse flaget, hejser det hilsende fartøj sit flag i top. I danske farvande hilser danske skibe først på udenlandske fartøjer. Ved møde med en eskadre af orlogsmænd eller lystfartøjer kippes der som regel kun for kommandoskibet. Hvis det af praktiske årsager er udelukket at kippe flaget, kan hilsen finde sted ved med flagspillet i hånden at føre flag og flagspil til vandret stilling en gang og derefter sætte det på plads igen. Afgivning af salut fra lystfartøjer betragtes som utilbørligt.

Høflighedsflag. Ved ankomst til udlandet viser man respekt for værtsnationen ved at hejse dens flag. Høflighedsflaget hejses i yderste styrbord flagfald under øverste salingshorn. Det hejses ved normal flagtid under ophold i udlandet og ellers ved ankomst til den pågældende nations farvand eller havn. Foretages sejladens direkte fra egen havn til udenlandsk havn

kan høflighedsflaget sættes ved afrejse. Der kan kun sættes en nations flag ad gangen. Høflighedsflaget nedhales, når man forlader fremmed nations farvand og inden man anløber dansk havn. Høflighedsflaget følger normal flagtid, og det er god tradition at begynde med nedhaling af høflighedsflaget før ens eget hækflag ved flagtids ophør.

Standeretikette. Standeretikette er blevet en kompliceret sag, hvis man vil optræde helt korrekt. Ofte er medlemmet tilknyttet flere klubber eller en fraktion - fx. Dansk Forening for Ældre Lystfartøjer - og desuden er der hensynet til ejerstander, signalflag og høflighedsflag. Alt komplicerer forholdene, når det ofte begrænsede antal flagfald skal fordeles. Generelt skal det fastslås, at standere helst skal sættes ved siden af hinanden i hver sit flagfald, men ofte må man træffe en anden beslutning, og synspunktet bør da være, af flag og standeres gode renommé skal bevares.

Hvor og hvornår sættes standeren. Smukkest er det hvis standeren sættes på stortoppen najet til et standerspil og helst i et særligt fald. Alternativt kan man sætte den på en fast anbragt metalpind på stortoppen, så den fungerer som vindfløj. Forhindrer vindviser eller andre instrumenter på stortoppen at standeren føres her, flyttes den til yderste bagbords fald under øverste salingshorn (spredholt). Maskindrevet fartøj uden mast fører klubstanderen som "gøs" på fast stage i skibets forstavn.

Ejerflag. Et ejerflag er det vi i dag forstår ved et rederi- eller firmaflag, som lystfartøjsejere her i landet også har ret til at hejse som deres eget personlige flag. Ejerflagets størrelse afhænger af fartøjets mål og riggens art og må tilpasses hertil uden at være for dominerende. Ejerflag føres under styrbords saling, undtagen på de tidspunkter, hvor der føres høflighedsflag her. I sådanne tilfælde må ejerflaget flyttes, for høflighedsflag må kun føres på et sted, der er mindreværdigt i forhold til det sted, hvor skibets eget nationalflag føres. Styrbordssiden er "æressiden". Ejerflaget hejses når ejeren er ombord eller i nærheden af sit fartøj og nedhales, når han går fra borde, men efterhånden er det almindeligt, at ejerflaget føres så længe fartøjet er klargjort til sejlads, og det behøver ikke at nedhales om natten. På gamle fotos kan man ofte identificere en båd ud fra ejerflaget.

Flagning over top(pene) - Festlig flagning. Ved passende lejligheder kan der etableres festlig flagning ved hjælp af signalflag, dog kun når fartøjet ligger i havn eller til ankers. Ved flagning over toppen(e) sættes yachtflaget som sædvanlig. På mastetoppen (stortoppen) sættes yderligere et yachtflag eller fremmed nations flag, der skal vaje højere end alt andet. Endvidere sættes alle ombordværende internationale signalflag over top i passende afstand fra hinanden. Det understreges, at der ikke må indgå nationalflag, fantasiflag eller andet i flagrækken, der begynder ca. 50 cm. over vandspejlet forude, går videre over nokken af klyverbom eller stævn til mastetop(pene) til nokken af mesanbom eller agterste punkt på søgelænder eller hæk. Som regel begynder man flagrækken med to stutflag og derefter en talstander og således fortsætter man, idet man overholder disse regler:

1. Ingen lange talstandere sættes i de dele af flagrækken, der ligger nær dæk eller mastetop.
2. Flagrækken sammensættes således, at de pæneste farvekontraster opnås.
3. Der bør aldrig forekomme noget flagsignal i flagrækken.

Flagning over top følger normalt festlighedernes varighed, men det er god tone at nedhale signalflagene ved almindelig flagtids ophør, og et eventuelt nationalflag sat som topflag **skal** følge normal flagtid